

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Hunze en Aa's over de grens, periode 2013-2015 Nummer: Bestuursstukken\2076	Agendapunt: 12
---	-----------------------

DB: Ja 18-4-2016	BPP: Nee	FAZ: Ja 11-5-2016	VVSW: Nee	AB: Ja 25-5-2016
----------------------------	-----------------	-----------------------------	------------------	----------------------------

Opsteller: Henk Wolven, 0598-693430 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jakob Bartelds
---	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☐ Financieel ☐ Staf ☐ Communicatie
--

Externe betrokkenen:	Reden:
	N.v.t.

Samenvatting: Hunze en Aa's heeft zich de afgelopen jaren ingezet op mondiaal en Europees niveau. Tal van collega's hebben kennis gedeeld op watermanagement en governance gebied met buitenlandse collega's. Er zijn technische adviezen uitgebracht op diverse vraagstukken. Vijf jaar na de eerste evaluatie van het beleid inzake internationale samenwerking wordt in dit voorstel de huidige stand van zaken uiteengezet en de periode 2013-2015 nader belicht.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

Voorstel: Kennismaken van de in dit voorstel beschreven uitgevoerde activiteiten in de periode 2013-2015 en de huidige stand van zaken.

Bijlagen: Nee –

Ter inzage (bestuursnet): Nee Onderwerp(en): –
--

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

In 2010 heeft het algemeen bestuur de notitie Evaluatie en toekomstvisie internationale samenwerking 2010-2015 vastgesteld. Besloten is toen dat Hunze en Aa's in Europees verband vooral zal inzetten op de deelname aan INTERREG-projecten. Mondiaal zal het waterschap zich committeren aan tenminste één ontwikkelingsproject.

Sindsdien heeft het internationaal werken bij de waterschappen een grote ontwikkeling doorgemaakt.

In 2014 zijn op initiatief van de Unie van Waterschappen de internationale activiteiten van de waterschappen ondergebracht bij Dutch Water Authorities (DWA). DWA is het 'merk' en het 'loket' waarmee de waterschappen zich in het buitenland presenteren.

Vragen om assistentie, advies en samenwerking van waar dan ook ter wereld worden gecoördineerd door DWA en uitgezet bij de waterschappen. Waterschappen werken gezamenlijk aan internationale projecten in diverse landen om het regionale watermanagement op een hoger niveau te brengen. Het beleid van DWA wordt geïnspireerd door Sustainable Development Goal 6 van de Verenigde Naties

Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all) en op de 12 Principles on Water Governance die uitgaan van het vergroten van de effectiviteit van watergovernance, het verbeteren van de efficiëntie van watergovernance en van het versterken van vertrouwen in en betrokkenheid bij watergovernance.

Medewerkers van ons waterschap zijn de afgelopen jaren in diverse projecten in het buitenland actief geweest. Zij hebben daar hun kennis van modern watermanagement en governance gedeeld met de buitenlandse collega' en trainingen verzorgd. Ook hebben zij technische adviezen uitgebracht over b.v. de werking van RWZI's, vergunningverlening, hydrologische vraagstukken etc. Hierbij is vaak in DWA-verband met andere waterschappen samengewerkt.

Ook is deelgenomen aan diverse INTERREG-projecten. Deze projecten bieden ons waterschap kansen en mogelijkheden om in het eigen beheergebied met Europese subsidies werken uit te voeren.

Werken over de grens is niet alleen in het belang van de vragende partner in het buitenland. Het biedt waterschappers de kans te werken in een volstrekt andere sociaal-culturele context dan die we in Nederland gewend zijn. Werken in het buitenland doet een beroep op het aanpassingsvermogen, flexibiliteit, inventiviteit, zelfstandigheid en communicatievaardigheden van de uitgezonden medewerker. De over de grens opgedane ervaringen dragen bij aan versterking van competenties die medewerkers in hun dagelijks werk bij Hunze en Aa's van pas komen. Om medewerkers voor te bereiden op uitzending is in 2012 een cursus Wereldwijd Werken georganiseerd. In maart 2016 is deze cursus opnieuw gehouden voor medewerkers met belangstelling voor een eventuele uitzending. Inmiddels zijn er circa 30 medewerkers die de cursus hebben gevolgd.

Uitzendingen duren meestal zeven tot tien dagen, met een frequentie van twee tot drie maal per jaar. Dit verschilt per persoon en project.

Bestuursvoorstel

Financiering

Voor het kunnen uitvoeren van internationale projecten wordt in de meeste gevallen voor de 'out of pocket' kosten een beroep gedaan op financiering door derden. Het NWB-fonds is hierbij de grootste financier. In de projecten draagt het waterschap voor 50% mee in de kosten door de inbreng van eigen uren.

Voor de resterende kosten is jaarlijks een budget van ca € 70.000,- in de begroting opgenomen. Tussen 2013 en 2015 is per jaar ca. € 21.000,- besteed aan onder meer vaccinaties, medicijnen algemeen (malaria!), vertaalkosten, cursussen, visa (reisdocumenten), reiskosten en lidmaatschap Netherlands Water Partnership (NWP). In voorkomende gevallen kan uit dit budget ook vervanging van de uitgezonden medewerker worden gefinancierd. Tot nu toe is dat niet gebeurd. Nu de buitenlandactiviteiten van Hunze en Aa's steeds meer een vaste plaats in de organisatie krijgen is de verwachting dat er meer van het beschikbare budget besteed zal worden.

Landen en projecten

Roemenië

Ondersteuning van het waterbedrijf Apa Canal Galati. Dit project is uitgevoerd in samenwerking met het Waterbedrijf Groningen. Geadviseerd is over de RWZI aldaar, het laboratorium en over het heffen en innen van waterbelastingen. Dit project is afgerond, wellicht zal nog één missie voor het inregelen van de RWZI plaatsvinden

Betrokken medewerkers: Otto Kluiving, Jakob Remmers, Elly Bosma, Roelof Dilling.

Financiering: Hunze en Aa's en Waterbedrijf Groningen.

Mozambique

Hunze en Aa's ondersteunt het Mozambikaanse waterschap Ara Centro. Wij zijn betrokken bij de ontwikkeling van een hoogwaterwaarschuwingssysteem en het opzetten van een waterkwaliteitsmeetnet. Andere waterschappen in Mozambique worden bijgestaan door Wetterskip Fryslân en waterschap Dommel. Met hen wordt intensief samengewerkt.

Betrokken medewerkers: Jan den Besten, Henk van Norel, Bert Jager, Hermen Klomp, Suzanne Dinissen (Suzanne is een stagiaire hydrologie van Wageningen Universiteit. Haar stageperiode bestaat uit twee delen: drie maanden in Veendam en drie maanden in Mozambique).

Dit project loopt tot en met 2018.

Financiering: Partners voor Water en het NWB-fonds.

Ethiopië

Ondersteuning project 'Water Harvesting' in de regio Dire Dawa in samenwerking met het toenmalige waterschap Velt en Vecht en Hollandse Delta. In dit project is geïnvesteerd in de opleiding van gemeentemedewerkers in GIS- kennis en datamanagement en waterkwaliteitsanalyses.

Dit project is afgerond.

Betrokken medewerkers: Suzanne Vennix, Henk Wolven.

Financiering: NWB-fonds en de betrokken waterschappen.

Bestuursvoorstel

Ethiopië

Samen met het ingenieursbureau Tauw en het adviesbureau TwijnstraGudde is een verkenningsmissie uitgevoerd naar de waterdienst van Addis Abeba. Onderzocht is of er voor het bedrijfsleven en Dutch Water Authorities kansen liggen voor ondersteuning van deze dienst. Dit onder meer naar aanleiding van een lening van de Wereldbank voor de bouw van een RWZI voor Addis Abeba. Deze missie heeft niet tot concrete resultaten geleid.

Betrokken medewerker: Henk Wolven.

Financiering: NWB-fonds.

Ethiopië

Ondersteuning van de Awash Basin Authority. Dit Ethiopische waterschap is verantwoordelijk voor het integrale waterbeheer in het stroomgebied van de Awash rivier. Hunze en Aa's is partner in het Water Governance Set-up Program dat is gestart door het waterschap Zuiderland. Wij bieden expertise aan bij het verbeteren van Vergunningverlening en Handhaving en van HRM. Dit project loopt tot en met 2018.

Betrokken medewerkers: Bert Jager, Hermen Klomp, Henk Wolven.

Financiering: NWB-fonds.

Ethiopië

Het waterschap Hollandse Delta heeft technologische ondersteuning gevraagd in het door hen geleide Rossa-project in de stad Adama.

Het Rossa project beoogt een verbetering van de sanitatie in Adama en de verwerking/compostering van het slib tot een bruikbare meststof. De eerste fase is afgerond. Onderzocht wordt of er financiering beschikbaar is voor voortzetting van dit project

Betrokken medewerker: André Hammenga.

Financiering: NWB-fonds.

Bénin

Het waterschap heeft samen met de Nederlandse NGO WASTE de Béninese gemeente Parakou geadviseerd over het opstarten van een tien jaar niet gebruikte RWZI. Ook is meegedacht over de aanvoer per as van het afvalwater/slib uit septictanks. Parakou beschikt niet over een rioleringsstelsel. Onderzocht wordt of verdere financiering van dit project via de ambassade in Cotonou mogelijk is.

Betrokken medewerkers: Ernst Messink, Henk Wolven.

Financiering: DEGIS, WASTE.

Zuid-Afrika

Op het waterschap is vanuit Zuid-Afrika een beroep gedaan op ons waterschap om mee te denken over de verbetering van de vismigratie in de Zuid-Afrikaanse rivieren. Een eerste oriënterende missie heeft onlangs plaatsgevonden. Een projectvoorstel wordt nu uitgewerkt.

Betrokken medewerker: Peter Paul Schollema.

Financiering: Wereld Natuur Fonds.

Bestuursvoorstel

Interreg-projecten

In het kader van de Interreg-regeling is het waterschap betrokken (geweest) bij diverse projecten: SAWA, AQUARIUS, Living North Sea en Top Soil. In deze meestal natuurherstel-projecten wordt kennis uitgewisseld met Europese partnerlanden.

Betrokken medewerkers: afdeling BPL

Financiering: EU

Projecten in voorbereiding

Samen met het waterschap Zuiderzeeland wordt een sanitatieproject voorbereid op Sumatra, Indonesië.

Met de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Aa en Maas en WereldWaternet wordt een project voorbereid voor ondersteuning van de Agences de l'Eau in Burkina Faso.

Voorstel

Kennismaken van de in dit voorstel beschreven uitgevoerde activiteiten in de periode 2013-2015 en de huidige stand van zaken.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Alfred van Hall
dijkgraaf